

N:o 10 a.

Ank. till Riksd. kansli den 4 Maj 1891, kl. 7 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående pensioner dels för t. f. presidenten C. F. Wærn och dels för kanslisten O. F. Ulf samt kammarskrifvarne G. A. Lindberg och M. Lund.
(1:a U. A.)

I punkten 8:o af sitt utlåtande (n:o 10) angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel har utskottet meddelat, att Kongl. Maj:t föreslagit *dels* att tillförordnade presidenten i kommerskollegium *Carl Fredrik Wærn* måtte förklaras berättigad att, då han ur statens tjänst afginge, varda å allmänna indragningsstaten uppförd till åtnjutande under sin återstående lifstid af en årlig pension af 5,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken entledigande blefve honom beviljad, *dels ock* att kanslisten hos kommerskollegium *Otto Fredrik Ulf* samt kammarskrifvarne hos kollegium, tillförordnade kamreraren *Gustaf Anders Lindberg* och tillförordnade kammarförvandten *Magnus Lund*, hvilkas befattningar icke inginge i den nya organisation af embetsverket, som af Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen under sjette hufvudtiteln föreslagits, måtte förklaras berättigade att från och med år 1892 å allmänna indragningsstaten åtnjuta, Ulf pension af 1,300 kronor årligen samt Lindberg och Lund, jemte de pensioner de efter afskedstagandet kunde ega från civilstatens pen-

sionsinrättning uppbära, fyllnadspensioner till belopp för Lindberg af 2,200 kronor och för Lund af 1,600 kronor om året, dock att, derest någon af dem framdeles skulle erhålla anställning å rikets stat, pensionsbeloppet för honom skulle minskas med ett belopp, svarande mot den nya aflöningen, eller, om denna uppginge till samma eller högre belopp, upphöra att utgå.

Derjemte hade utskottet i samma punkt anmält, att, enär Kongl. Maj:ts berörda framställningar icke borde till behandling företagas förr, än Riksdagen fattat beslut angående den af Kongl. Maj:t ifrågasatta nya organisationen af kommerskollegium, komme utskottet att framdeles under riksdagens lopp, sedan sådant beslut blifvit fattadt, att öfver dem afgifva utlåtande.

Sedan Riksdagen bifallit Kongl. Maj:ts förslag angående ny organisation af nämnda kollegium, får utskottet härmed afgifva yttrande i ofvanberörda pensionsfrågor.

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari innevarande år inhemtas (sid. 38), att i kommerskollegiet funnes för närvarande med fullmagter anstälde endast kanslisten Otto Fredrik Ulf samt kammarskrifvarne Gustaf Anders Lindberg och Magnus Lund. Af dessa hade föredragande departementschefen ansett Ulf, hvilken vore född den 22 augusti 1821 och inträdt i allmän tjänst år 1843 samt den 5 maj 1858 konstituerats såsom kanslist för bergsärenden hos kommerskollegiet och den 28 februari 1861 erhållit fullmägt å ifrågavarande befattning, alltså till följd af lefnads- och tjänstår vara berättigad till erhållande å allmänna indragningsstaten af pension till kanslistlönens belopp, eller 1,000 kronor. Förutom den tillfälliga löneförbättring af 20 procent å nämnda lön, som sedan en längre följd af år af Riksdagen beviljats, hade emellertid Ulf från och med år 1867, på grund af rikets ständers vid 1865—1866 årens riksmöte lemnade medgifvande, från allmänna indragningsstaten uppburit ett belopp af 300 kronor årligen såsom ersättning för till följd af expeditionslösens indragande till statsverket minskad inkomst vid tjänsten, och borde, derest Ulf, till följd af embetsverkets ombildning och i sammanhang dermed skeende indragning af hans nu innehafvande befattning, komme att öfverflyttas å allmänna indragningsstaten, pensionen för honom bestämmas att omfatta jemväl sistnämnda belopp och alltså utgå med 1,300 kronor årligen, hvaremot de 200 kronor, som i tillfällig löneförbättring till honom utgått, skulle komma att upphöra.

Vidkommande åter Lindberg och Lund, hvilka vore födda, den förre den 14 augusti 1832 och den senare den 23 november 1831, samt

inträdt i allmän tjenst, Lindberg år 1856 och Lund år 1852, och hvilka utnämnts till kammarskrifvare hos kollegiet, den förre den 29 november 1865 och den senare den 3 december 1858, så vore, enligt hvad upplyst blifvit, desse, hvilka på grund af förordnanden bestridt, Lindberg sedan 1874 kamrerarebefattningen och Lund sedan 1872 kammarförvandtstjensten inom kollegiet, behörige att från civilstatens pensionsinrättning uppbära pensioner till belopp för Lindberg af 1,800 kronor och för Lund af 1,200 kronor, med skyldighet dock för den förre att inbetala några års retroaktivafgifter till inrättningen. Departementschefen ansåge emellertid det vara af billighet påkalladt att, då enligt det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget till kollegiets ombildning några befattningar, motsvarande dem, som af Lindberg och Lund sedan längre tid på grund af förordnanden innehafts, icke vidare komme att finnas, samt annan anställning inom embetsverket ej heller syntes kunna dem beredas, någon särskild ersättning blefve tillerkänd desse båda, till jämförelsevis framskriden ålder hunne tjenstemän, och syntes det departementschefen i sådant afseende vara mest lämpligt att för Lindberg och Lund å allmänna indragningsstaten uppfördes pensioner till sådana belopp, att desamma, jemte de bemälde båda tjänstemän tillkommande pensioner från civilstatens pensionsinrättning, komme att motsvara de pensioner, som vore i de nyreglerade embetsverken tillförsäkrade innehafvarne af befattningar i samma tjenstegrad. Då dessa pensioner i enlighet dermed skulle utgöra för Lindberg 4,000 kronor och för Lund 2,800 kronor erfordrades alltså att å allmänna indragningsstaten uppfördes för den förre 2,200 kronor, och för den senare 1,600 kronor.

Hela indragningsstaten till följd af omregleringen skulle sålunda uppgå till ett sammanlagdt belopp af 5,100 kronor.

Slutligen borde, enligt departementschefens mening, oberoende af den förevarande regleringsfrågan, pension å allmänna indragningsstaten beredas tillförordnade presidenten i kommerskollegiet Carl Fredrik Wærn. Denne, som uppnått en ålder af ungefär 72 år, hade under tiden från den 3 juni 1870 till den 28 september 1874 varit statsråd och chef för finansdepartementet samt derefter från den 16 juni 1875 bestridt presidentembetet hos kollegiet, därför han i årliga aflöningsförmåner åtnjutit 9,000 kronor. Pensionen hade således bort, derest tillförordnade presidenten Wærn uppnått stadgad tjenstetid, utgöra 7,200 kronor; såsom förhållandena nu vore, ansåge departementschefen dock att full pension icke borde t. f. presidenten Wærn tilläggas, utan att, med hänsyn till

å ena sidan tjänstarens antal och å andra sidan vigten af de embeten han beklädt, pensionens belopp skäligen borde sättas till 5,000 kronor.

Enär t. f. presidenten Wærn endast omkring 20 år varit i statens tjänst samt såsom t. f. president i kommerskollegiet icke varit på ordinarie stat anställd och således icke heller i någon mån bidragit till sin egen pensionering, har utskottet, jemväl med hänsyn till de höga aflöningar han allt ifrån sitt inträde i statens tjänst uppburit, saknat skäl tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning om beredande af pension åt honom å allmänna indragningsstaten.

Beträffande Kongl. Maj:ts förevarande förslag i öfrigt har utskottet icke haft något att erinra mot framställningen om pension för kanslisten hos kommerskollegium Otto Fredrik Ulff. Hvad deremot angår kammarskrifvarne Lindberg och Lund, så och då desse, i egenskap den förre af t. f. kamrerare och den senare af t. f. kammarförvandt, åtnjutit, Lindberg 3,500 kronor i lön och 700 kronor i tjänstgöringspenningar samt Lund 2,200 kronor i lön och 440 kronor i tjänstgöringspenningar, har utskottet ansett, att beloppen af de pensioner, som må dem beredas, skäligen icke böra öfverstiga hvad de sålunda i lön uppburit, eller 3,500 kronor för Lindberg och 2,200 kronor för Lund; och då, såsom i statsrådsprotokollet meddelats, dessa tjänstemän äro behörige att från civilstatens pensionsinrättning uppbära pensioner till belopp för Lindberg af 1,800 kronor och för Lund af 1,200 kronor, torde således de af Kongl. Maj:t för dem föreslagna fyllnadspensionerna från allmänna indragningsstaten böra nedsättas till 1,700 kronor för Lindberg och 1,000 kronor för Lund.

Utskottet hemställer därför,

a) att Kongl. Maj:ts framställning om uppförande å allmänna indragningsstaten af pension åt tillförordnade presidenten i kommerskollegium Carl Fredrik Wærn icke må vinna Riksdagens bifall;

b) att, med bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, kanslisten hos kommerskollegium Otto Fredrik Ulff må berättigas att från och med år 1892 under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till belopp af 1,300 kronor årligen;

c) att Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning må på det sätt bifallas, att kammarskrifvaren hos kommerskollegium, tillförordnade kamreraren Gustaf Anders Lindberg må, jemte den pension han efter afskedstagandet må ega att från civilstatens pensionsinrättning uppbära, berättigas att från och med år 1892 under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta fyllnadspension till belopp af 1,700 kronor om året, dock att, derest Lindberg framdeles skulle erhålla anställning å rikets stat, pensionsbeloppet för honom skall minskas med ett belopp, svarande mot den nya aflöningen, eller, om denna uppgår till samma eller högre belopp, upphöra att utgå; samt

d) att Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning må på det sätt bifallas, att kammarskrifvaren hos kommerskollegium, tillförordnade kammarförvandten Magnus Lund må, jemte den pension han efter afskedstagandet kan ega att från civilstatens pensionsinrättning uppbära, berättigas att från och med år 1892 under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta fyllnadspension till belopp af 1,000 kronor om året, dock att, derest Lund framdeles skulle erhålla anställning å rikets stat, pensionsbeloppet för honom skall minskas med ett belopp, svarande mot den nya aflöningen, eller, om denna uppgår till samma eller högre belopp, upphöra att utgå.

Stockholm den 4 maj 1891.

På statsutskottets vägnar:

Gustaf Sparre.

Reservationer:

vid *punkten a)*, angående pension åt t. f. presidenten C. F. Wærn:
af herrar grefve G. Sparre, V. N. Ekenman, R. G. von Hedenberg
och H. R. Törneblad.

Herrar F. Boström och P. Andersson hafva begärt få antecknadt,
att de icke inom utskottet deltagit i förestående ärendes behandling.
